

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Український центр наукової медичної інформації
та патентно-ліцензійної роботи
(Укрмедпатентінформ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

№ 236 - 2014

Випуск з 3 проблеми
«Інфекційні хвороби»
Рекомендація головного спеціаліста
МОЗ України

ГОЛОВНОМУ ПОЗАШТАТНОМУ
СПЕЦІАЛІСТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТЕРАПІЯ,
ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ
КЕРІВНИКАМ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ
З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ОБЛАСНИХ,
КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ

СПОСІБ ЛІКУВАННЯ ІНФЕКЦІЙНОГО МОНОНУКЛЕОЗУ, ВИКЛИКАНОГО ВІРУСОМ ЕПШТЕЙНА-БАРР

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

УКРМЕДПАТЕНТІНФОРМ
МОЗ УКРАЇНИ

А В Т О Р И:

д.мед.н., проф. КОЗЬКО В.М.,
к.мед.н., доц. МЕРКУЛОВА Н.Ф.,
к.мед.н., доц. СОЛОМЕННИК Г.О.,
к.мед.н. МОГИЛЕНЕЦЬ О.І.,
к.мед.н. БОНДАР О.Є.,
ГАВРИЛОВ А.В.,
СКИМОВА Н.О.

м. Київ

Суть впровадження: спосіб лікування хворих на інфекційний мононуклеоз середньотяжкого перебігу, викликаний вірусом Епштейна-Барр, із застосуванням лікарського препарату із діючою речовиною валацикловір гідрохлорид.

Пропонується для впровадження в лікувально-профілактичних установах практичної охорони здоров'я (обласних, міських, районних) інфекційного профілю спосіб лікування хворих на інфекційний мононуклеоз, викликаний вірусом Епштейна-Барр, із застосуванням лікарського препарату із діючою речовиною валацикловір гідрохлорид.

Актуальність проблеми інфекційного мононуклеозу (ІМ) пов'язана насамперед з тим, що за останні 10 років інфікованість населення вірусом Епштейна-Барр (ВЕБ) у світі збільшилась в декілька разів і коливається від 90 до 100 %. ВЕБ-інфекція є найпоширенішою герпесвірусною інфекцією в Україні. Епідеміологічними дослідженнями доведено, що близько 90 % людей інфікуються ВЕБ ще до досягнення повноліття.

У численних, досить авторитетних дослідженнях, було доведено відсутність ефекту від терапії ІМ деякими активними щодо ВЕБ *in vitro* противірусними препаратами. Тому лікування ІМ до цього часу залишається здебільшого патогенетичним та симптоматичним з використанням десенсибілізуючих, протизапальних, дезінтоксикаційних препаратів тощо. У більшості випадків не відбувається повної елімінації ВЕБ з організму людини, він тривалий час персистує в В-лімфоцитах, а за певних умов реактивується з появою тих чи інших симптомів. Іноді тривала персистенція вірусу призводить до неадекватної імунної стимуляції, що спричиняє розвиток аутоімунних хвороб. Тому підвищення ефективності лікування хворих на ІМ, викликаного ВЕБ, на сучасному етапі є актуальною та важливою задачею.

Для вирішення даної задачі під спостереженням перебувало 57 (100 %) хворих на ІМ середньотяжкого перебігу, викликаного ВЕБ. Основну групу склав 21 (36,84 %) пацієнт, яким до традиційної терапії додатково призначали лікарський препарат із

діючою речовиною валацикловір гідрохлорид за схемою: 1000 мг (2 таблетки) 2 рази на добу протягом 5 днів, потім по 1000 мг (2 таблетки) 1 раз на добу протягом 5 днів.

Валацикловір гідрохлорид є противірусним засобом прямої дії з групи ациклічних нуклеотидів. Валацикловір – це L-валіновий ефір ацикловіру, що є аналогом пуринового (гуанін) нуклеозиду. У печінці за допомогою валацикловіргідролази валацикловір перетворюється на ацикловір та валін. Ацикловір – специфічний інгібітор вірусів герпесу з активністю *in vitro* проти вірусів простого герпесу I та II типу, вірусу *Varicella zoster*, цитомегаловірусу, ВЕБ та вірусу герпесу людини VI типу. Активною формою ацикловіру є ацикловірутрифосфат, який утворюється шляхом фосфорилування за участю вірусних кіназ. Ацикловірутрифосфат конкурентно інгібує вірусну ДНК-полімеразу та інкорпорується у вірусну ДНК. Хімічне поєднання ацикловіру з валіном у валавірі обумовлює зростання біодоступності препарату і, таким чином, підвищення його ефективності у 3–5 разів порівняно з монотерапією ацикловіром.

Контрольну групу склали 36 (63,16 %) хворих, які отримували традиційну патогенетичну та симптоматичну терапію (десенсибілізуючу, протизапальну, дезінтоксикаційну, протимікробну тощо) згідно до існуючих стандартів.

Ефективність лікування оцінювали за станом клінічних показників, показників гемограми та імунограми, а також за результатами полімеразної ланцюгової реакції на наявність або відсутність ДНК-ВЕБ у сироватці крові пацієнтів. Обстеження проводили до та через 2 тижні від початку терапії.

У хворих основної групи у порівнянні з пацієнтами групи контролю відбувалася більш скоріша та значна позитивна динаміка з боку клінічних та лабораторних показників, а саме зникнення загальної слабкості, ознак тонзиліту, нормалізація температури тіла, розмірів паренхіматозних органів, зменшення проявів лімфаденопатії, зниження у крові загальної кількості лімфоцитів та атипових мононуклеарів. У всіх хворих, що отримували лікарський препарат із діючою речовиною валацикловір гідрохлорид, виявлено зникнення ДНК-ВЕБ з крові після лікування. Препарат пацієнти переносили добре. Будь-яких побічних реакцій та ускладнень зафіксовано не було.

Показання до застосування: наявність у пацієнта ІМ середньотяжкого перебігу, викликаного ВЕБ.

Протипоказання до застосування: підвищена чутливість до компонентів препарату та ацикловіру.

Висновок: запропонований спосіб лікування ІМ середньотяжкого перебігу, викликаного ВЕБ, має певні переваги: прискорює нормалізацію показників гемограми, клінічне одужання (зникнення субфебрилітету, загальної слабкості, болю у суглобах, явищ тонзиліту, нормалізацію розмірів печінки та селезінки тощо), зникнення ДНК-ВЕБ з крові, скорочує термін перебування хворих у стаціонарі.

Інформаційний лист складено за матеріалами НДР «Удосконалення діагностики і лікування вірусних і бактеріальних інфекцій та їх ускладнень» (№ Держреєстрації 0113U002276, термін виконання 2013-2015 рр.).

За додатковою інформацією з проблеми звертатись до авторів листа: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4, Харківський національний медичний університет, (057297-50-18, 050-203-79-72).

Відповідальний за випуск: Горбань А.Є.

Підписано до друку 04.11.2014. Друк. арк. 0,13. Обл.-вид. арк. 0,08. Тир. 100 прим.

Замовлення № 236 Фотоофсетна лаб. Укрмедпатентінформ МОЗ України, 04655, Київ, проспект Московський, 19 (4 поверх).